

Roszczenie o wypłatę kredytu po śmierci kredytobiorcy

Śmierć kredytobiorcy po zawarciu umowy kredytu, ale przed jego wypłatą, rodzi istotne pytanie dotyczące dziedziczenia roszczenia o taką wypłatę. Przeważająca część autorów stoi na stanowisku, że roszczenie to ma charakter ściśle związany z osobą spadkodawcy i nie podlega dziedziczeniu. Czy jest to jednak stanowisko słuszne?

ARKADIUSZ MONKIEWICZ

Punktem wyjścia do rozważań jest art. 922 k.c., zgodnie z którym prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób. Zgodnie z paragrafem drugim tego przepisu nie należą do spadku prawa i obowiązki zmarłego ściśle związane z jego osobą, jak również prawa, które z chwilą jego śmierci przechodzą na oznaczone osoby niezależnie od tego, czy są one spadkobiercami. Powszechnie przyjmuje się, że do spadku należą te prawa i obowiązki zmarłego, które łącznie spełniają następujące kryteria¹:

- mają charakter cywilnoprawny,
- mają charakter majątkowy,
- nie są ściśle związane z osobą zmarłego,
- nie przechodzą na inne osoby niezależnie od tego, czy są one spadkobiercami.

Aby dokonać oceny, czy roszczenie o wypłatę kredytu przechodzi na spadkobierców (a w szerszym sensie, czy wstępują oni w prawa i obowiązki spadkodawcy wynikające z umowy kredytu), zbadać należy, czy prawa i obowiązki wynikające z umowy kredytu mają charakter cywilnoprawny oraz majątkowy, jak również ocenić, czy nie mają one charakteru osobistego, ściśle związanego z osobą zmarłego, co wyłaczyłoby możliwość przejścia ich na spadkobierców w drodze spadkobrania. Nie ulega wątpliwości, że roszczenie o wypłatę kredytu nie jest prawem, które z chwilą śmierci uprawnionego przechodzi na oznaczone osoby, niezależnie od tego, czy są one spadkobiercami, zatem przesłanka ta nie będzie analizowana w dalszej części niniejszego artykułu.

¹ Por. A. Kawałko, J. S. Piątkowski, H. Witczak [w:] *System prawa prywatnego. Prawo spadkowe*, t. 10 (red. B. Kordasiewicz), Warszawa 2015, s. 72.